

Nr 217

Av herr andre vice talmannen Ivar Johansson och herr Gustavsson, Bengt, om *förhöjda pensionsförmåner åt f. d. avdelningssekreteraren i statsutskottet Åke Gyllenram.*

(Lika lydande med motion nr 241 i Andra kammaren)

I skrivelse den 15/12 1967 till styrelsen för riksdagens förvaltningskontor hemställde *statsutskottet* att styrelsen måtte medverka till att riksdagen tillerkände dåvarande avdelningssekreteraren hos utskottet K. Åke G. Gyllenram tilläggspension vid avgång ur tjänst den 30/6 1968. I fråga om pensionens storlek föreslog utskottet att man skulle utgå från den tjänst i den nya personalorganisationen som Gyllenram då uppehöll (lönegrad C 2) och vars motsvarighet i den tidigare organisationen han innehåft under en lång följd av år. Förvaltningskontoret remitterade ärendet till *statens personalpensionsverk*, som i sitt utlåtande däröver föreslog att man i stället borde utgå från den löneställning, som under olika tider tillämpats exempelvis för departementsråd — före 1/7 1965 byråchef i departement — vilken tjänst den 1/1 1967 var placerad i samma lönegrad som den avdelningssekreterarna då placerades i, nämligen C 2. Pensionsunderlaget för ett departementsråd skulle vid avgång ur tjänst den 30/6 1968 baseras på en pensionslön i Br 2 och en i Br 4 enligt löneplan B före den 1/7 1966 samt tre pensionslöner i Cr 2. I sin skrivelse till riksdagen uttalade *styrelsen för riksdagens förvaltningskontor* — under hänvisning till vad statsutskottet anfört rörande identiteten i arbetsuppgifterna för avdelningssekreterare före och efter den 1/1 1967 — att den anslöt sig till personalpensionsverkets förslag och hemställde om pension för Gyllenram i enlighet med detta förslag. I utlåtande den 22/5 1968 (nr 50) framhöll *bankoutskottet* att det icke helt kunde tillstyrka personalpensionsverkets förslag då av verket förordad »beräkningssätt skulle avvika från de principer som annars tillämpas i fråga om tjänster som i samband med organisationsförändring eller eljest uppflyttas i högre lönegrad». I stället borde enligt utskottet för tid före den nya organisationens genomförande tillämpas samma princip som vid vissa tidigare beslut om tilläggspension åt riksdagstjänstemän, d. v. s. kompensation för utebliven befordran på grund av tjänstgöring i riksdagen. Bankoutskottet föreslog i enlighet härmed att pensionslönen skulle beräknas efter C 2 för de närmaste två åren och som krigsråd för de tre åren dessförinnan. *Riksdagen* beslöt i enlighet härmed.

Bankoutskottets åsikt att det här skulle vara fråga om uppflyttning i högre lönegrad måste enligt vår mening förutsätta att tjänsten som avdelningssekreterare före den 1/1 1967 skulle anses placerad i eller motsvara en lönegrad och att denna lönegrad var lägre än C 2. Av organisationsutredningens betänkande och KBaU:s utl. 1966: 2 framgår icke på någon punkt att det vid den nya personalorganisationens genomförande gällde en uppflyttning i lönegrad eller uppvärdering av ifrågavarande tjänst. Arvoderingen före den 1/1 1967 var beroende av så många faktorer att, såsom också sägs i personalpensionsverkets yttrande, denna icke kan läggas till grund för en bedömning av relevant pensionsunderlag. I vissa fall betydde omorganisationen en löneökning, i andra en löneminskning. Lönesättningen skedde på grundval av en bedömning av arbetsuppgifternas art. Om ett bifall till personalpensionsverkets förslag skulle ha befarats medföra avsteg från rådande principer borde det ha förts i bevis varför tjänsten som avdelningssekreterare för tiden före den 1/1 1967 måste ha lägre värde än C 2 och samtidigt angetts vilket värde som för den tiden bort åsättas tjänsten. Så har emellertid ej skett. Vi har svårt att finna att ett beslut i enlighet med pensionsverkets förslag skulle innebära ett avsteg från eljest tillämpade principer.

I stället har den principen följts att pensionsunderlaget beräknats på en tjänst som vederbörande hypotetiskt anses ha mistat genom riksdagstjänstgöringen. I tidigare fall då pensionsunderlaget beräknats i enlighet härmed är det dock att märka att någon lönegradsvärdering av vederbörande riksdagstjänster ej förelåg, varför »utebliven befordran» blev närmast till hands liggande jämförelse. Det är dock tveksamt om man här kan tala om en princip. Snarare är det så att pensionsunderlaget bedömts från fall till fall; frånvaron av en lönegradsmässig värdering av riksdagstjänsterna har medfört att pensionsunderlaget blivit mycket olika för tjänster som den 1/1 1967 blev placerade i samma lönegrad.

De pensionsfall som inträffat före den 1/1 1967 synes därför ha mycket ringa eller ingen relevans för bedömningen av pensionsunderlaget för Gyllenram. De har som sagt förekommit vid en tid då någon värdering av riksdagstjänsterna ännu ej ägt rum. Då en sådan värdering numera skett synes, såsom förvaltningkontorets styrelse i delta liksom i tidigare fall (jfr BaU 1967: 20) framhållit, framför allt böra beaktas huruvida förekommande tjänst varit identisk före och efter omorganisationen. Denna identitet är då det gäller avdelningssekreterartjänsterna i statsutskottet klarlagd. Gyllenrams fall skiljer sig från tidigare därigenom att han redan före avskedet innehade en lönegradsvärderad tjänst (C 2). Göromålen på denna har varit identiska under den tid av 35 år som han, enligt vad statsutskottet framhållit, på ett synnerligen förtjänstfullt sätt fullgjort desamma. Vi har svårt att förstå att man vid bestämmandet av pensionsunderlaget för åren före den 1/1 1967 — i stället för att liksom personalpensionsverket

jämföra Gyllenrams C 2-tjänst med andra liknande tjänster — gått ner och stannat för en ganska godtyckligt vald lägre tjänst. Då man i detta fall utgått från »utebliven befordran» bör också framhållas att det väl icke kan uteslutas att Gyllenram skulle kunnat erhålla en motsvarande tjänst i statsförvaltningen om han icke haft riksdagstjänst vid sidan därav.

Under hänvisning till det anförda och vid en samlad bedömning av olika på frågan inverkan omständigheter, bl. a. Gyllenrams 40-åriga anställning i statsutskottet, och då avgörande skäl knappast kan ha förelegat att frångå det förslag som statens personalpensionsverk med dess stora erfarenhet och grundliga kännedom, då det gäller prövning av frågor på pensionsväsendets många olika områden, framlagt, tillåter vi oss föreslå att riksdagen omprövar sitt beslut i detta ärende och hemställer alltså,

att riksdagen måtte besluta tillerkänna f. d. avdelningssekreteraren Åke Gyllenram förhöjda pensionsförmåner i enlighet med vad statens personalpensionsverk ovan föreslagit.

Stockholm den 20 januari 1969

Ivar Johansson (cp)

Bengt Gustavsson (s)

Nr 218

Av fröken Pehrsson, om temporärt skydd för svensk textil- och konfektionsindustri mot import till dumpingpriser.

(Lika lydande med motion nr 242 i Andra kammaren)

Stockholm den 23 januari 1969

Maj Pehrsson (cp)
